N°. 69. A°. 1831.

SURINAAMSCHE COURANT

Van Zondag den 28sten Augustus.

SURINAME.

Algemeene Secretarij.

Paramaribo den 28 Augustus 1831.

De Algemeene Secretaris brengt bij deze ter kennis van het Publiek, dat ten gevolge der daartoe door den G. G. verleende autorisatie, de Klerk van den Eersten Rang A. P. TIRION, door hem provisioneel met het houden van het Burger-register is belast geworden, en in die hoedanigheid de stukken daartoe betrekkelijk zal teekenen.

Dat bij gemelden ambtenaar te beginnen met den 1sten September aanstaande, voor de belanghebbenden verkrijgbaar zullen zijn, de gedrukte formulieren van aangifte om in het Burger-register te worden ingeschreven.

Dat meergemelden ambtenaar van den 1sten tot den 6den September aanstaande, dagelijks van 8 tot 2 uren (den Zondag alleen uitgezonderd) zal vaceren, tot het aannemen van de te doene aangiften; doch dat vervolgens vooreerst daartoe zijn bepaald de *twee* eerste dagen van iedere week, op de voorzeide kantoor-uren.

En eindelijk dat de Extracten uit meermaals vermelde Burger-register of Bewijzen van Inschrijving, door de belanghebbenden, bij gemelden ambtenaar kunnen worden verkregen *voertien* dagen na de inlevering hunner Aangiften of Verzoeken om in het Burger-register ingeschreven te worden.

G. A. VAN DER MEE.

SCHEEPS-TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 20sten dezer, de Nd Am. Brik *George Washington*, Kapt. G. BENJAMIN, laatst van Demerary.

Idem, de Engelsche Schoener *Ranger*, Kapt. H. TORODS, van Demerary en Nickerie.

UITGEKLAARD.

Den 27sten, het Schip *Joseph*, Kapt. J. H. ARENDS, naar Antwerpen; lading: 125 vaten Suiker, 85 balen schoone- en 17 dito vuile Katoen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

HAARLEM, 14 *Junij.* Den 10den moet een courier met zeer gewigtige depeches te Calais zijn gepasseerd, naar Parijs bestemd. Den 11den heeft de generaal *Belliard* ten elf ure afscheid genomen van den regent; daarna heeft hij nog eene conferentie gehad met den minister van oorlog *de Failly*, en vervolgens met lord *Ponsonby*. Zijn lordschap heeft Brussel ten 4 ure met zijnen secretaris *Abercrombie* verlaten. Na het vertrek van den lord heeft de generaal *Belliard* den regent nogmaals gesproken, en ten 5 ure heeft hij de reis naar Parijs aangenomen, en wel na het bekomen van onderscheidene bevelen, om Brussel onmiddelijk te verlaten, zoodra lord *Ponsonbij* zoude zijn vertrokken.

De kollonel *Gregoire* en de kapitein *de Bast* zijn wegens het gebeurde te Gend, op den 2den Februarij, ten doel hebbende de vestiging van het gezag des prinsen van Oranje aldaar, veroordeeld tot de straf van het tuchthuis. De kapitein *Dorigny* en de hoogleeraar *Jacquemyns* zijn vrijgesproken.

De partij in Belgie, welke eene zoogenaamde vrijheid van onderwijs, doch indedaad geen openbaar onderwijs verlangt, heeft het eindelijk zoo verre gebragt, dat de regent de schoolcommissien en schoolopzieners bij besluit van 31 Mei heeft afgeschaft.

HAARLEM, 15 *Junij.* Het dagblad, 't welk steeds als het voornaamste orgaan der belgische geestelijkheid is aangemerkt geworden, de bekende *Courrier de la Meuse*, en 't welk, bij gebrek aan beter, zich ten laatste almede voor het koningschap van prins *Leopold* heeft verklaard, heeft zich tamelijk ter nedergeslagen betoond over de berigten, welke de londensche *Courrier*, ten aanzien der stellige weigering van genoemden vorst, heeft verkondigd, doch zich ook gehaast, om het verzachtende berigt, 't welk het genoemde londensche blad nopens die weigering heeft medegedeeld, aan zijne lezers bekend te maken, — met bijvoeging echter, dat het er nog verre af is, dat met deze opgaven de ware stand der zaken zoude zijn opengelegd, doch dat de Belgen, uit hoofde van de verzekering, dat de ministers der mogendheden nog altijd gereed waren, om de verdere voorstellen hunner commissarissen aan te hooren, nog hoop mogten voeden, om door onderhandeling datgene, te erlangen zonder 't welk zij zich niet naar den wensch der groote magten begeeren te voegen. Het blad vermaant zijne lezers, om nog eenige weinige dagen geduld uit te oefenen, en af te wachten het verslag van de leden der bezending, welke zich in persoon naar Londen hebben begeven. — Het ontveinst niet, dat 'er geruchten in omloop zijn, wegens het bezetten van Belgie door vreemde troepen, en wel Antwerpen en Vlaanderen door Engelschen; Limburg en Luik door Pruissen; Luxenburg door Duitschers; Henegouwen en Namen door Franschen; — dat er ook gesproken wordt van het insluiten van Belgie door vreemde troepen, en dat deze en dergelijke geruchten in Luik tot vrij wat onrust aanleiding hebben gegeven, doch hetzelve oordeelt, dat het 'er thans meer dan ooit op aankomt, om zich niet door overhaasting te laten misleiden en maatregelen te nemen, door welke het toekomend lot van Belgie allezins in de waagschaal zoude kunnen worden gesteld.

Men verzekert, dat in den nacht van 9 op 10 Junij eenig gemeen volk een paar glasruiten in het hotel, hetwelk door lord *Ponsonbij* te Brussel bewoond wordt, heeft ingesmeten, doch dat de britsche staatsman geen acht op die balddadigheid heeft geslagen.

In Gend blijft het onwettig bewind van den heer *Desouter* en de zijnen steeds in stand. Daar zoo wel als elders schijnt bij uitstek weinig krijgstucht onder de militairen te heerschen, en dit schijnt eenige gezeten burgers te hebben bewogen, om bij inteekening eene soort van bezoldigde burgerwacht, grootendeels bestaande uit werklieden, te vormen, ten einde elkanderen onderling, bij voorkomende gelegenheid, voor plundering te vrijwaren; doch de revolutionairen hebben, naar het schijnt, in eene dergelijke instelling eene kern meenen te bemerken van tegenstand tegen hunne magt, en hebben dus eenig gemeen volk opgehitst, 't welk de lieden, die zich vereenigd hadden, om over de uitvoering van hun ontwerp te beraadslagen, heeft aangetast en met steenen geworpen, zoodat zij ter naauwernood door eenige militairen zijn ontzet.

Het brusselsche revolutionaire blad van den hoogleeraar *Lesbroussart*, verklaart, zich weinig over het vertrek van lord *Ponsonby* en den generaal *Belliard* te bekommeren, en het daarvoor te houden, dat de londensche conferentie eerlang van het terugroepen harer commissarissen zal terugkomen. De schrijver meent intusschen, dat de belgische minister van oorlog zich steeds moet voorstellen, dat de legers den 30sten Junij gereed moeten zijn ten oorlog, om dat het wel niet waarschijnlijk, maar toch mogelijk is, dat de mogendheden, haar woord gestand doende, Belgie gewapenderhand zouden willen bezetten, en schijnt dien minister van zorgeloosheid te verdenken. Hij verzekert, op grond van bijzondere brieven uit Parijs, dat, indien het tot oorlog mogt komen, de spaansche en italiaansche vlugtelingen, en duizende jonge Franschen zich naar Belgie zouden begeven, om deel aan denzelven te nemen.

Te Gend heeft zekere *Kiekepoost* een blad willen uitgeven, 't welk het onwettig revolutionair bewind niet aangenaam zoude zijn geweest. Ten einde een blijk te geven van zijnen eerbied voor de bij de zoo liberale constitutie gewaarborgde vrijheid van drukpers, heeft het bewind de genoemden persoon de uitgave van dat blad belet, met hem in verzekerde bewaring te doen nemen.

Een groot deel van de manschap van het 10de regiment, 't welk in Gend met de vlaamsche kanonniers gevochten heeft, is weder naar de Maas getrokken.

De generaal *Mellinet*, die last had, om zich naar Ostende te begeven, schijnt dat bevel in den wind te hebben geslagen, en bevond zich laatstelijk nog in Doornik, ten einde de bijeenkomst van de nationale associatie aldaar bij te wonen.

Het corps veldwachters van den heer *de Stappers* is uit Luxemburg naar Namen terug getrokken.

De heer *Rogier* heeft de functien van gouverneur van Antwerpen aangenomen, doch verlangt tevens kollonel te blijven.

(*Haarl. Courant.*)

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN, 11 *Junij.* Men werpt in de engelsche bladen nog eenige gissing op, nopens den persoon, welke het bekende *memorandum* kan hebben openbaar gemaakt; dit stuk moest, naar het schijnt, vooreerst nog geheim zijn gebleven. Men heeft den franschen ambassadeur, den heer *de Talleyrand* te dien aanzien in verdenking zoeken te brengen, doch het avondblad meent, dat deze beschuldiging allezins ongegrond is, en beklaagt zich tevens over het ter ongelegener tijd bekend maken van het 23ste en 24ste protocol, terwijl het congres van Belgie over de benoeming van den Koning raadpleegde.

Intusschen verzekert genoemd avondblad te dezer gelegenheid, dat tusschen Engeland en Frankrijk ten aanzien van Belgie steeds eene volmaakte eenstemmigheid heerscht; dat, zoo de onderhandeling met prins *Leopold* mislukt, en de Belgen de fransche vlag hijschen, Frankrijk de vereeniging zal afwijzen, en geenen tegenstand zal bieden, bijaldien de andere mogendheden maatregelen van voorzorg mogen noodig achten, — en dat, bijaldien men tot dat einde vreemde troepen mogt meenen te moeten gebruiken, Frankrijk zelfs geene krijgsmagt daartoe zoude leveren. — Het meergenoemde blad meent echter tevens, dat het nog niet zeker is, dat men tot eene militaire bezetting van Belgie zijne toevlugt zal behoeven te nemen, en dat, bij eene weigering van vorst *Leopold* nog andere middelen kunnen worden te werk gesteld, om de gevreesde gevolgen van een dergelijken maatregel te verhoeden. De schrijver oordeelt, dat het ongeraden zoude zijn, om, in den tegenwoordige stand der zaken, engelsche soldaten tot het bedoelde einde met Russen in aanraking te brengen.

— De leden van de belgische bezending, zijn den 10den bij vorst *Leopold* ten gehoor geweest, en hebben daarna eene conferentie gehad met den minister *Grey.*

LONDEN, 15 *Junij.* Gisteren zijn de beide huizen van het nieuwe parlement vergaderd geweest. Na den afloop der gewone voorloopige werkzaamheden, als het

afleggen van den eed, en de verkiezing van eenen voorzitter voor het huis der gemeenten, is de bijeenkomst geadjourneerd. De heer *Sutton*, welke reeds 14 jaren, tot genoegen der onderscheidene partijen, genoemde waardigheid bekleed heeft, is ook ditmaal met algemeene stemmen tot het voorzitterschap geroepen.

— Dezer dagen hebben de gevolmagtigden der vijf mogendheden wederom zeer langdurige conferentien gehouden. — Lord *Ponsonby* is alhier aangekomen. — De deputatie, welke zich herwaarts begeven heeft, om aan prins *Leopold* de kroon van Belgie aan te bieden, is den 12den tot Z. K. H. toegelaten, en heeft den 13den eene bijeenkomst met den minister *Grey* gehad.

— Thans bevindt zich hier ter stede de regerende hertog van Brunswijk.

(*Haarl. Courant.*)

FRANKRIJK.

Parijs, 11 *Junij*. De taal der revolutionaire bladen is bij uitstek hevig, en strekkende, om de Belgen tot het beginnen der vijandelijkheden aan te vuren. De *Moniteur* behelst daarentegen een betoog, waarin de regtvaardigheid der vordering van de conferentie, dat de grensscheiding, zoo als dezelve in 1790 bestond, thans tusschen Holland en Belgie zal worden hersteld, wordt uit een gezet, en het aanstaand vertrek van lord *Ponsonby* en den generaal *Belliard* wordt aangekondigd. Het betoog wordt besloten met den wensch, dat de Belgen, in stede van aan de inblazingen van drift en hartstogt gehoor te geven, eerlang meer matiging en voorzigtigheid zullen betoonen.

— Het observatie-eskader, hetwelk eenigen tijd in de wateren van Toulon gekruisd heeft, is den 4den in die haven binnen geloopen. Hetzelve bestond uit 5 linieschepen, 3 fregatten, 1 korvet, 1 brik en 1 stoomvaartuig. Volgens berigt van den 5den, namen die schepen mondbehoeften voor 4 maanden, en krijgsvoorraad, waaronder ook zwaar geschut, aan boord. Den 6den zouden 2,200 man troepen aan boord gaan. — Men dacht, dat deze expeditie naar de Taag bestemd was.

Dezer dagen heeft de minister van marine, de admiraal *de Rigny*, zich naar Cherbourg begeven, en aldaar de inrigtingen van het zeewezen in oogenschouw genomen, gelijk ook het linie-schip de *Suffren*, hetwelk daarop naar Brest verzeild is. De admiraal heeft zich zeer voldaan betoond over de percussie-sloten, waarvan het geschut van dat vaartuig voorzien is.

— Het gerucht van de terugkomst van den maarschalk *Soult* is niet bevestigd, evenwel heeft de ter beurze verbreide onrust zich nog den geheelen avond doen gevoelen. (*Haarl. Courant*)

DUITSCHLAND.

Frankfort, 10 *Junij*. Bij gelegenheid, dat het dagblad van Rome het vertrek der oostenrijksche troepen uit Ancona aankondigt, zwaait hetzelve aan die krijgslieden den meesten lof toe wegens de uitmuntende krijgstucht, welke zij hebben onderhouden, en deelt hetzelve eene aan de inwoners der Marken gerigte publicatie van den pausselijken staats-secretaris mede, welke op den dag van het vertrek der Oostenrijkers (den 18den Mei) te Ancona is afgekondigd, en het volgende behelst:

»De oostenrijksche troepen verlaten, na een kortstondig verblijf in uw midden, nadat zij het werk uwer bevrijding volbragt en de vreedzame regering van uwen wettigen souverein weder hersteld hebben, deze provincien, alwaar zij de aangename herinnering aan de voorbeeldige krijgstucht en de volkomene rust, waarover gij u onder de bescherming hunner roemvolle en eerbiedwekkende wapenen verheugd hebt, hebben achtergelaten. Eene zoo groote weldaad vordert uwe volkomene dankbaarheid; en, bijaldien het middel, hetwelk tegen zoo groote rampen, als door een snood oproer ontstaan zijn, gebezigd is, u eenige offers gekost heeft, zoo moge het aandenken daaraan u tot waarschuwing verstrekken tegen elke nieuwe poging om de rust te verstoren, en u tot herinnering dienen, dat de mogendheden, welke de integriteit en de onafhankelijkheid der Staten van den Kerkelijken-Stoel gewaarborgd hebben, nimmer bij omwentelingen in dezelve onverschillig zullen blijven. Het hangt dus thans van u af, om of door achting voor de openbare orde, uwe welvaart te bevorderen, of u door wanorde in eenen peilloozen afgrond van rampen en ellende te storten, welke daarvan het onvermijdelijk gevolg zouden zijn.

»De H. Vader kent nu grootendeels uwe nieuwe behoeften; levendig daarvan doordrongen zijnde, is hij met onafgebroken ijver werkzaam, om ten spoedigste de beste middelen tot derzelver bevrediging bij de hand te nemen, de verbeteringen, welke hij u bereidt, en de voordeelen, die gij daarvan zult trekken, zijn in de daad van groote waarde; maar het is uw pligt, daartoe mede te werken, terwijl gij volhardt in verschuldigde onderworpenheid jegens dengenen, die zelf verlangt uw heil te bevorderen en u zoo gelukkig te maken als zijn hart zulks wenscht."

Volgens bijzondere berigten uit Weenen was de generaal *Zucchi*, die, zoo als men zich herinnert, het bevel heeft gevoerd over de krijgsmagt der italiaansche opstandelingen, en na zijne vlugt uit Ancona door de Oostenrijkers is gevangen genomen, als oostenrijksch onderdaan te Grätz voor eenen krijgsraad te regt gesteld, en door denzelven ter dood veroordeeld. Z. M. den Keizer had hem echter lijfsgenade geschonken.

Frankfort, 13 *Junij*. Volgens bijzondere brieven uit Weenen was de zoon van wijlen Keizer *Napoleon*, de hertog *van Reichstadt*, tot den rang van luitenant-kolonel verheven, en geplaatst bij het regiment *Giulay*, hetwelk in genoemde hoofdstad in bezetting lag. — Tegen den 11den dezer werden te Weenen twee regimenten huzaren verwacht, die in den omtrek der stad zouden kantonneren. In den loop van Junij moesten nog drie andere regimenten kavallerie uit Hongarije aldaar aankomen; dezelve zouden op den linker oever der Donau gelegerd worden.

Hamburg, 14 *Junij*. In Zweden zijn uitgebreide maatregelen genomen tegen de verspreiding der *cholera*, en zijn 20,000 Rd. aangewezen, om in de noodige behoefte te voorzien.

(*Haarl. Courant.*)

ADVERTISSEMENTEN.

TRANSPORTEN.

Den 18den Augustus 1831. JANSIE HENRIETTE MOSEBERG, aan CLARA ABm. ELIAZER SALOMONS, Huisvrouw van JOSEPH MEIJER GOEDMAN, van het Huis en Erf, aan de *Gravén- of Soldaten Straat*, La. D. No. 59.

Idem. M. A. KEIJSER, Vendumeester, aan S. L. KANTEMAN, van het Huis en Erf, aan de *Saramacca Straat*, La. D. No. 581.

Den 19den. N. L. BRAAM, Exploicteur bij het Hof van *Civile en Crimineele Justitie*, aan L. THIJM, van het Huis en Erf, aan de *Wichers Straat*, La. A. No. 32.

Den 25sten. M. A. SALOMONS Vendumeester, aan J. B. de VRIES, van de Plantaadje *Jagerswoud*, aan de *Mot Kreek*.

Paramaribo den 26 Augustus 1831.

WENTHOLT,
Secretaris.

Er wordt te KOOP gevraagd, een Negerjongentje, 8 à 12 jaar oud, liefst afkomstig van Plantaadje; — adres ter dezer *Drukkerij*.

Mengelwerk.

OVERGENOMENE DENKBEELDEN, ANECDOTEN en UITTREKSELS.

De zon is geen planeet; als onze aarde, maar een verbazende groote vaste ster. De sterrekundige hebben reeds 75 millioenen dergelijke vaste sterren ontdekt, en dus zonnestelsels.

Zij draait in 25 dagen en 14 uren om haar as en heeft 609,000 mijlen in omtrek.

De stralen der zon worden in 8 minuten en 7 seconden op onze aarde gebragt.

De lichtstraal doorloopt in elke seconde 41 à 43000 mijlen.

De snelheid van het geluid 1062 tot 1085 voeten.

De vlugt van de kanon kogel 600 voeten.

De zon is geen vuur, hare stralen nemen slechts de warmte aan, als zij met hunne groote snelheid, door den dampkring der aarde schieten.

De aarde maakt jaarlijks een kring om de zon, welke 131 millioenen mijlen groot is, zoo dat zij in een seconde $4\frac{1}{15}$ mijl moet lopen, zij draait zich alle 24 uren eens om haar as.

De maan welke $3\frac{1}{2}$ kleiner is dan de aarde, loopt onophoudelijk om de aarde zoo snel, dat zij 39 mijlen in een seconde aflegt.

(*Letterkundig magazijn van wetenschap, kunst en smaak* 1824.)

Wanneer door het uitvloeijen der lichtdeeltjes, de zon mogt afnemen, zoude in zes duizend jaren, de middellijn der zon tien voeten kleiner zijn geworden.

Eene afneming van 100 mijlen zoude eerst kunnen worden bespeurt, en daar zoude meer dan duizend millioenen jaren voor noodig zijn.

Deze afneming wordt, volgens *Newton*, hersteld door kometen, die in de zon vallen.

(*Recensent der Recensenten* 1826.)

Dat is alles zeer geruststellende, voor menschen die benaauwd zijn, dat schemeringen of het korten van de dagen, hun veel kaarslicht zal kosten.

De groote kracht der uitzetting toont zich, bijzijnder bij vorst; — het water wordt, gelijk alle ligchamen, door de koude zamengetrokken; in het oogenblik van het werkelijk bevriezen, door eene operatie der natuur, *die nog niet verklaard is*, weder met zulk een verbazende kracht uitgezet, dat met water aangevulde geweerlopen of bommen, daarvan bersten.

(*Recensent der Recensenten.*)

Het is moeijelijk, dit in Suriname te bewijzen, toch is het zoo, de lezer die er aan twijfelt, wordt verzocht, met een vat water, eenige flesschen, geweerlopen en bommen naar Nova Zembla of Spitsbergen te gaan, om het te onderzoeken.

IETS OVER DE SPEELKAARTEN.

De speelkaarten zijn in de 14de eeuw in Italiën uitgevonden, zij waren 7 à 8 duimen lang. Men zag op dezelve den *Paus*, den *Keizer*, de vier kleuren toonden aan de vier monarchien met elkander in oorlog.

In 1390 wierden die in Frankrijk ingevoerd om Koning *Karel VI* (van zijn verstand beroofd) te vermaken.

Onder de volgende regering, wierd door *Jacquemin Grissonneur*, bijzondere kaarten voor Frankrijk gemaakt.

Klaveren Vrouw, *Argina* (annagramma van *Regina*) stelde voor *Maria van Anjou* gemalin van *Karel VII*.

Ruiten Vrouw, *Rachel*, stelde voor *Agnes Sorel*, geliefde van denzelven Koning.

Schoppen Vrouw, *Pallas*, stelde voor *Jeanne d'Arc*, de maagd van *Orleans*.

Harten vrouw, *Judith*, stelde voor *Isabella van Beijeren*.

Schoppen Heer, *David*, was *Karel VII*.

De vier Knechts (Boeren), *Ogier*, *Lancelot*, *la Hire* en *Hector*.

Ogier en *Lancelot*, waren dappere ridders, ten tijde van *Karel* den Grooten.

Hector de Galard en *la Hire*, waren veldoversten, ten tijde van *Karel VII*.

De titel van *Varlet* (*Valet*), was de graad die den weg baande tot Ridder.

De *Harten*, beteekenden dapperheid.

Schoppen en *Ruiten*, stelden voor wapentuigen.

Klaveren, verbeelden de krijgsbehoeften.

Het *Aas*, het zinnebeeld der geldmiddelen, als den zenuw des oorlogs, van de Romeinsche muntspecie *As*.

(*Letterkundig magazijn* 1823.)

Te PARAMARIBO bij J. J. ENGELBRECHT.